

алебастръ (алчія), стипса, симпуръ. Островъ Елба и Сардинія имѣтъ богаты рудницы за желѣзо. Земля-та у Италіѣ, въобще богата и плодovита, дава най-много орисъ, царевицѣ, жито, вино, масло, всичкы южны плодове, лимони, портукалы, и пр. По ребра-та на вулканъ Везувій расте лозіе, отъ кое-то става червено вино, нарѣчено „Лакрима-Христи“ (слъзы-христовы). Отъ животно-то царство по Италіѣ има всякой видъ отъ домашный добытъкъ, особено маргарета, бивола и коніе. Главны рѣководѣя, съ които ся поминувать Италіанци-ти, сѣ: копринени платове, сламены канелы, тестяны нѣчта, сиреніе нарѣчено Пармезанско и пр. Земледѣліе-то и поминкъ-тъ най-добрѣ цвѣтять у Тосканѣ. Трѣговія-та у Италіѣ засега е слаба.

49. — Италіанци-ти говорятъ единъ много пріятенъ языкъ, почти вси дръжатъ римеко-католическо вѣроисповѣданіе: Италія ся голѣми съ много даровиты чловѣцы, кои-то сѣ развили до высокъ стѣпнь изящны-ты искусства.

Всичкы Италіанскы дръжавы, осѣнь Венеція и Римъ, съединихъ ся въ едиж дръжавѣ подъ управленіе-то на Сардинскый краль Викторъ Еммануила.

Италія по-напрѣдъ отъ всичкы другы Европейскы дръжавы ся отличъ въ книжнич-тъж, въ науки-ты и въ искусства-та. Тя видѣ да ся роди въ XIII-ый вѣкъ Данте; въ XIV-ый архытектонъ Брюнелесчи; въ XV-ый политикъ Макиавели, историкъ Гюншардничъ, живописецъ, архытектонъ и ваятель Микел-Анжело, архытектонъ Брантаитъ и Приматичъ, живописци Леонардъ-де-Винци, Титіенъ, Рафаель, Коррежъ; въ XVI-ый, Тассо, естествоиспытатель Галилей, архытектонъ Палладіо, живописци Тинторетъ, Павелъ Веронеза, Гыда, Доминикынъ и пр. Черковы-ты, палаты-ты музеи-ти по Италіанскы-ты градища сѣ пълни съ изящны творенія.